

För egen användning av vårdpersonal i Region Västernorrland säsongen 2025-2026. Ej för allmän distribution.

Vaccinationskampanj säsongen 2025-2026

Lunchföreläsning, Läkemedelskommittén 250916

Maria Tempé, smittskyddsläkare och ordförande för Y-VAC

Dagens punkter

Introduktion

Kampanjstart

Gällande rekommendationer med fokus på nyheter

Tillgängliga vacciner och volymer

Prioriteringar

Registrering i Mitt vaccin

Kommunikationsinsats

Kommunal primärvård och hemtjänst

Sprid budskapet!

Personalvaccination

Avgifter

Bokning och utförande

Beställning och dokumentation

Övervakning av smittspridning och vaccinationstäckning

Provtagning, behandling och läkemedelsprofylax samt åtgärder vid utbrott

Ordinationsrätt vaccin

Utbildning för vårdpersonal

Pneumokocker och RS-virus

Viktiga länkar

Introduktion – aktörer inom vaccination i RVN

- **Smittskydd Västernorrland** – regional myndighet med uppdrag enligt smittskyddslagen (2004:168), vilket bland annat innefattar att se till att allmänheten har information för att skydda sig mot smittsamma sjukdomar, ge råd om smittskyddsåtgärder för grupper särskilt utsatta för smittrisk, stödja vårdpersonal i arbetet mot smittsamma sjukdomar, följa att vårdgivaren vidtar de åtgärder som krävs för att förebygga smittspridning och följa smittskyddsläget i regionen. **Vaccination är en mycket viktig smittförebyggande åtgärd!**
- **Y-VAC** är regionens terapigrupp för vaccination. Består av experter från olika verksamheter. Utfärdar regionala vaccinationsrekommendationer. Smittskyddsläkaren är ordförande.
- **Vaccination och provtagning** är regionens särskilda verksamhet för vaccination. Utför vaccination mot covid-19, influensa, pneumokocker, kikhosta till gravida, HPV, grundvaccination av vuxna, bältrosvaccination och enklare resevaccinationer samt TBE. Har vaccinationsmottagningar på flera platser i länet + tillfälliga lokaler under säsong.
- **Infektionskliniken** ansvarar för avancerad resemedicinsk vaccination och ordination av vaccin till särskilda grupper av immunsupprimerade (benmärgs- och organtransplanterade)

Kampanj säsongen 2025-2026

Start **14 oktober** för
samvaccination covid-19
och influensa

Start **4 november** för
grupper som enbart
rekommenderas influensa

Gällande rekommendationer 2025 – 2026

INFLUENZA –
SAMMA SOM TIDIGARE!

COVID-19 –
NYA ÅLDERSGRÄNSER OCH
GRAVIDA BORTTAGNA SOM
RISKGRUPP!

Influensa

1

Personer från det år de fyller 65 år (dvs födda 1960 eller tidigare)

2

Personer från 6 månader till 64 år som tillhör en medicinsk riskgrupp

3

Hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar

4

Vård- och omsorgspersonal som arbetar nära patienter eller omsorgstagare i riskgrupp

Covid-19

- ✓ Alla 75+ år
- ✓ Riskgrupper 50-74 år
- ✓ Personer med nedsatt immunförsvar (t ex njursvikt, blodcancer och Downs syndrom) 18-49 år

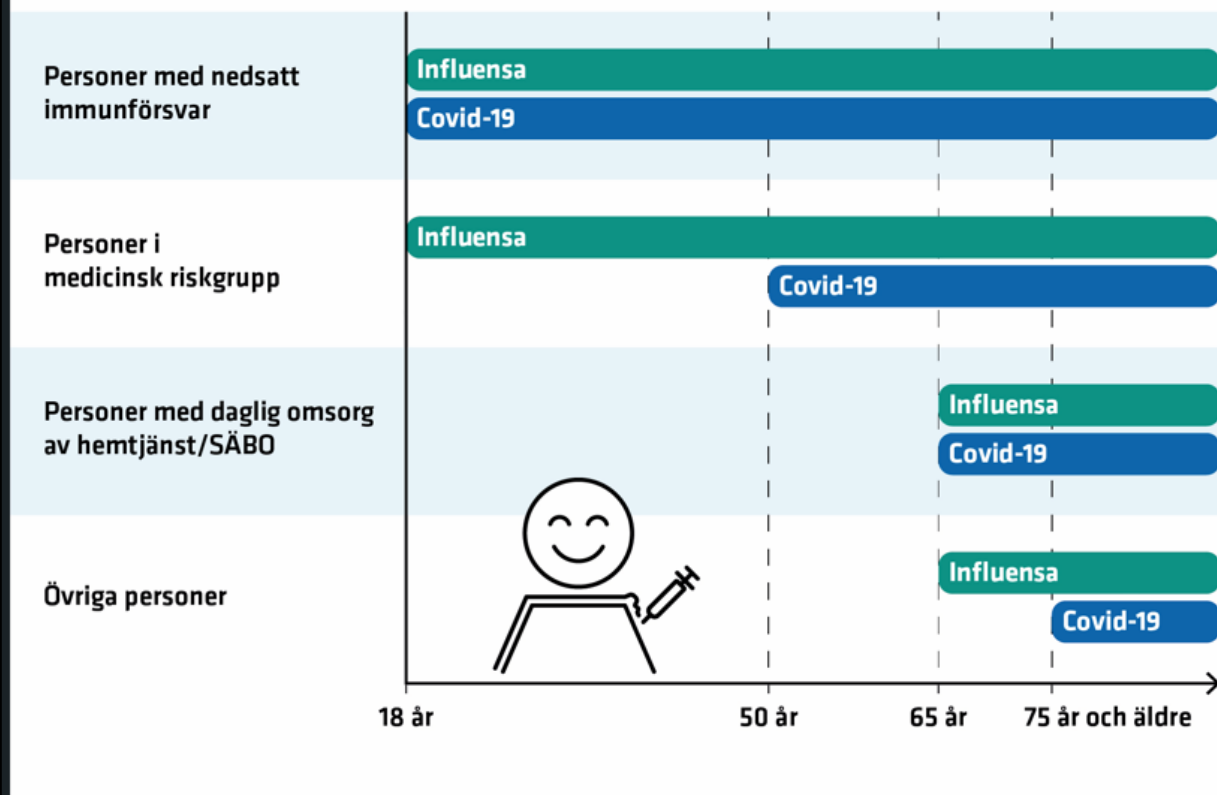
X Gravida rekommenderas **inte** längre vaccination mot covid-19

X Vårdosen borttagen

X Den som haft covid-19 efter 1 september behöver inte vaccinera sig

Rekommendationer om vaccination mot influensa och covid-19

För personer som är 18 år och äldre

Personer med svår grundsjukdom eller tillstånd som ökar risken för allvarlig sjukdom vid covid-19, till exempel svår lungsjukdom eller flerfunktionsnedsättning, rekommenderas vaccination mot covid-19 oavsett ålder.

Hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar och vård- och omsorgspersonal rekommenderas influensavaccination.

Faktablad till invånare

- Covid-19 till allmänheten:
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/r/rekommendationer-om-vaccination-mot-covid-19-faktablad/>
- Vaccinationer till gravida (10 språk):
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/s/skydd-mot-infektioner-genom-vaccination-under-graviditet/>

Rekommendationer om vaccination mot covid-19 – faktablad

Folkhälsomyndigheten har uppdaterat sina rekommendationer om vaccination mot covid-19. De nya rekommendationerna gäller från den 1 september 2025.

I takt med att allt fler har varit sjuka i covid-19 och mildare varianter utvecklats, har risken med covid-19 minskat för många personer. Därför har rekommendationerna om vaccination uppdaterats. En del personer har fortfarande stor nytta av vaccination men grupperna som rekommenderas vaccination är nu mindre.

Personer 75 år och äldre rekommenderas vaccination

Hög ålder är fortfarande en riskfaktor för att bli allvarligt sjuk i covid-19. Därför rekommenderas du som är 75 år och äldre vaccination. För friska personer som är yngre än 75 år har risken att bli allvarligt sjuk i covid-19 minskat kraftigt de senaste åren. Dessa personer får i regel bara förkylningssymtom och behöver inte vaccinera sig.

Ny rekommendation för medicinska riskgrupper

Även bland personer som har en medicinsk riskfaktor har risken för att bli allvarligt sjuk i covid-19 minskat.

Från och med hösten 2025 rekommenderas därför du som är yngre än 50 år bara vaccination om du har nedsatt immunförsvar. Gravida rekommenderas inte längre vaccination mot covid-19, eftersom covid-19 inte längre utgör någon ökad risk för vare sig dig som är gravid eller barnet.

Du som är 50-74 år och har en medicinsk riskfaktor för allvarlig covid-19 rekommenderas att vaccinera dig. Vilka riskfaktorerna är ser du i faktabladet till höger.

Öförändrade rekommendationer om vaccination mot influensa

Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccination mot influensa har inte ändrats. Det innebär att en del

personer som tidigare rekommenderades båda vaccinerna nu bara rekommenderas influensavaccination.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar en dos vaccin mot covid-19 årligen till dessa grupper:

Personer 75 år och äldre.

Personer 50-74 år med någon av följande riskfaktorer:

- hjärn-kärlsjukdom (högst blodtryck som enda diagnos ingår inte)
- kronisk lungsjukdom, svår astma
- diabetes typ 1 eller 2
- lever- eller njursvikt
- nedsatt immunförsvar
- sjukdomar som leder till nedsatt lungfunktions eller lungfunktion, såsom neuromuskulär sjukdom eller BMT över 40.

Personer 65-74 år med dagliga omsorgsinsatser i hemmet eller som bor på särskilt boende.

Personer 18 år och äldre med nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom, behandling eller annat tillstånd (till exempel njursvikt, behandling mot cancer eller autoimmun sjukdom och Down's syndrom; graviditet ingår inte).

Personer som inte omfattas av definitionerna ovan, men har en svår grundsjukdom eller uttalad skörhet som gör att covid-19 riskerar att bli en allvarlig sjukdom.

Vaccination av personer som inte rekommenderas vaccination mot covid-19

Om du vill vaccinera dig men inte omfattas av Folkhälsomyndighetens rekommendationer, kan du få vaccin på läkarordination. Men vaccination utanför rekommendationerna ska inte ske på ett sätt som riskerar att de rekommenderade grupperna inte får vaccin.

Skydd mot infektioner genom vaccination under graviditet

Du som är gravid rekommenderas vaccination mot kikhosta och influensa för att skydda dig och ditt barn mot sjukdomarna. Vaccinationerna erbjuds kostnadsfritt i alla regioner. Här kan du läsa mer om vaccinationerna, om vad sjukdomarna innebär och om ett läkemedel som ska ges till barnet efter födseln för att skydda det mot RS-virus.

Skydd mot kikhosta

Kikhosta kan orsaka en allvarlig sjukdom hos små barn. Hostan kan efter en eller ett par veckor bli så intensiv att den övergår i kramper, alltså att det blir svårt att få luft mellan hostattackerna. Sjukdomen är mycket smittsam och kan vara allvarlig och till och med dödlig för små barn. Sjukdomen är ofta lindrig hos vuxna men kan ge långvarig besvärlig hosta och innebära en risk för att smitta andra, inklusive spädbarn. Kikhostebakterien sprids mest under sensommar och hösten men förekommer året runt.

Om du är gravid rekommenderas du att vaccinera dig mot kikhosta efter graviditetsvecka 16, oavsett tid på året, för att skydda dig själv och spädbarnet mot sjukdomen. Barnet får då antikroppar mot kikhosta genom dig. Dessa skyddar barnet mot sjukdomen från födseln till dess barnet själv erbjuds vaccination mot kikhosta vid 3 månaders ålder på barnavårdscentralen, BVC.

Skydd mot influensa

Säsongsinfluensa kan orsaka en allvarlig infektion hos dig som är gravid. Influensavirus sprids framför allt under höst och vinter, därför rekommenderas du som är gravid att vaccinera dig mot influensa inför höst- och vintersäsongen. Vaccinet skyddar också till viss del det avfödda barnet mot influensa. Vaccinationen erbjuds efter graviditetsvecka 12, men kan ges under hela graviditeten om det behövs.

Skydd mot RS-virus

RS-virus orsakar en luftvägsinfektion som kan vara särskilt besvärlig för små barn. För att skydda spädbarn mot RS-virus erbjuds skyddande antikroppar på BB till de

spädbarn som föds under höst- och vintersäsongen. Antikropparna har en hög förebyggande skyddseffekt mot allvarlig RS-infektion som kräver sjukhusvård. Det finns också ett RS-vaccin för gravida som ger skydd åt spädbarnet efter födseln, med motsvarande effekt som antikropsbehandlingen som erbjuds till spädbarn. RS-vaccinet för gravida erbjuds för närvarande inte kostnadsfritt i Sverige.

Vaccinerna är säkra för dig och ditt barn

Alla vacciner som används under graviditet i Sverige är välbeprövade, effektiva och säkra för dig och ditt barn. Allvarliga biverkningar är mycket ovanliga.

Inget vaccin skyddar till hundra procent mot sjukdom, och om du trots allt skulle bli smittad efter att du vaccinerat dig kommer sjukdomen med stor sannolikhet att bli mildare än den hade varit utan vaccin.

Utöver vaccinationer och kunskap om hur sjukdomarna sprids är det viktigt med god handhygien. Tvätta händerna med tvål och vatten eller använd handsprit. Då minskar du ytterligare riskerna för att utsätta dig och ditt barn för sjukdom.

Har du frågor om vaccinationer under graviditeten kan du prata med din barnmorska eller vårdcentral. Här kan du läsa mer:

www.folkhalsomyndigheten.se/1177.se

Tillgängliga vacciner

Influenza

- Standarddos
- Förstärkt
- Nasal administration barn

Covid-19

- mRNA-vaccin

Standarddosvaccin – Vaxigrip

- Nästan samma vaccin som i fjol
- Trevalent i stället för fyrvalent – linjetyp B/Yamagata borta
- Säljs av företaget Sanofi
- Godkänt från 6 månaders ålder
- Alla utom SÄBO-populationen erbjuds Vaxigrip
- Ca 46 000 doser är avropade till RVN (43 700 vaccinerade i fjol)
- Administreras i.m. i första hand (s.c. vid blödningsrisk)
- Kan innehålla rester av ovalbumin/hönsprotein (ägg).

(Flera svenska regioner kommer att ha Fluarix (GSK) som standarddosvaccin, då influensavaccin upphandlas nationellt med två avropsgrupper)

Förstärkt influensavaccin på SÄBO

- Fluad – användes i RVN säsongen 2023-2024
- Trevalent
- Äggbaserat, adjuvanterat (MF59)
- Ger kraftigare, bredare (korsreaktivitet) och mer långvarigt immunsvär
- Säljs av företaget Seqirus
- Godkänt från 50 år
- Erbjuds i RVN, enligt FoHM:s rekommendationer, enbart till personer på SÄBO
- Endast Vaccination och provtagning kan beställa
- 2600 doser avropade (2500 vaccinerade i fjol)

Nasal administration för barn - Fluenz

- Levande, försvagat vaccin
- Administreras som nässpray
- Godkänt för barn 2-17 år
- Liten användning i RVN – inga avropade volymer
- Säljs av företaget AstraZeneca
- Beställs som andra vacciner
- Kan innehålla rester av äggalbumin

Covid-19-vaccin

Comirnaty LP.8.1

- Uppdatering av mRNA-vaccinet som använts sedan 2020
- Anpassat efter varianter av covid-19 som cirkulerar nu
- Från företaget Pfizer
- Ca 46 000 doser tilldelas regionen av Folkhälsomyndigheten (något fler vaccinerade sig mot covid-19 än mot influensa i fjol)

Prioriteringar

SÄBO först

Säkerställ att äldre och riskgrupper som ska samvaccineras får gå före yngre, friskare

Grupper som inte ingår i rekommendationen för influensa kan vaccinera sig till självkostnadspris, om vi har vaccin kvar efter att riskgrupperna fått chansen. Efterfrågan styr – december?

Regionen ska tillgängliggöra vaccin mot covid-19 till personer som inte ingår i rekommendationen, men utan att det skapar undanträngningseffekter för grupper som ingår i rekommendationen! Kan bli aktuellt i RVN när riskgrupperna är klara – december? OBS! Läkardordination krävs när vaccin ges utanför rekommendationen.

Registrering i Mitt vaccin

Regionens vaccinationsjournal, även kommunerna har tillgång

Mycket viktigt att VARENDA dos registreras korrekt

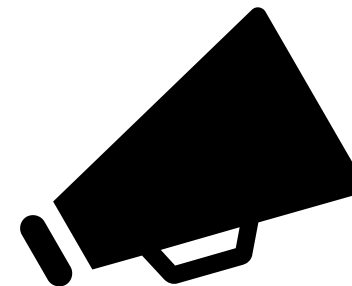
Vaccination mot covid-19 ska enligt lag registreras i NVR och data hämtas från Mitt vaccin
Influensavaccinationerna rapporteras till Folkhälsomyndigheten som rapporterar till WHO

Behövs för regionens uppföljning av vaccinationsinsatsen i realtid och inför kommande säsonger
och för Folkhälsomyndighetens uppföljning och framtida vaccinationsrekommendationer

Kommunikationsinsats

- ✓ Affischer för egen utskrift (regionens kommunikationsavdelning) – ligger på regionens webbsidor och kan användas av både regional och kommunal vård och sättas upp i väntrum, på boenden, i personalrum
- ✓ Faktablad från Folkhälsomyndigheten
- ✓ Lokalmedia (TV, radio, press) – smittskyddsläkare (medicinskt), verksamhetschef vaccination och provtagning (praktiskt)
- ✓ 1177.se – nationell information och lokala tillägg (regionens kommunikationsavdelning)
- ✓ Regionens sociala medier med inlägg Facebook, Instagram
- ✓ Nationell kampanj från Folkhälsomyndigheten
- ✓ Sms med inbjudan till alla 75+
- ✓ Eventuellt enstaka annonser i lokala gratistidningar

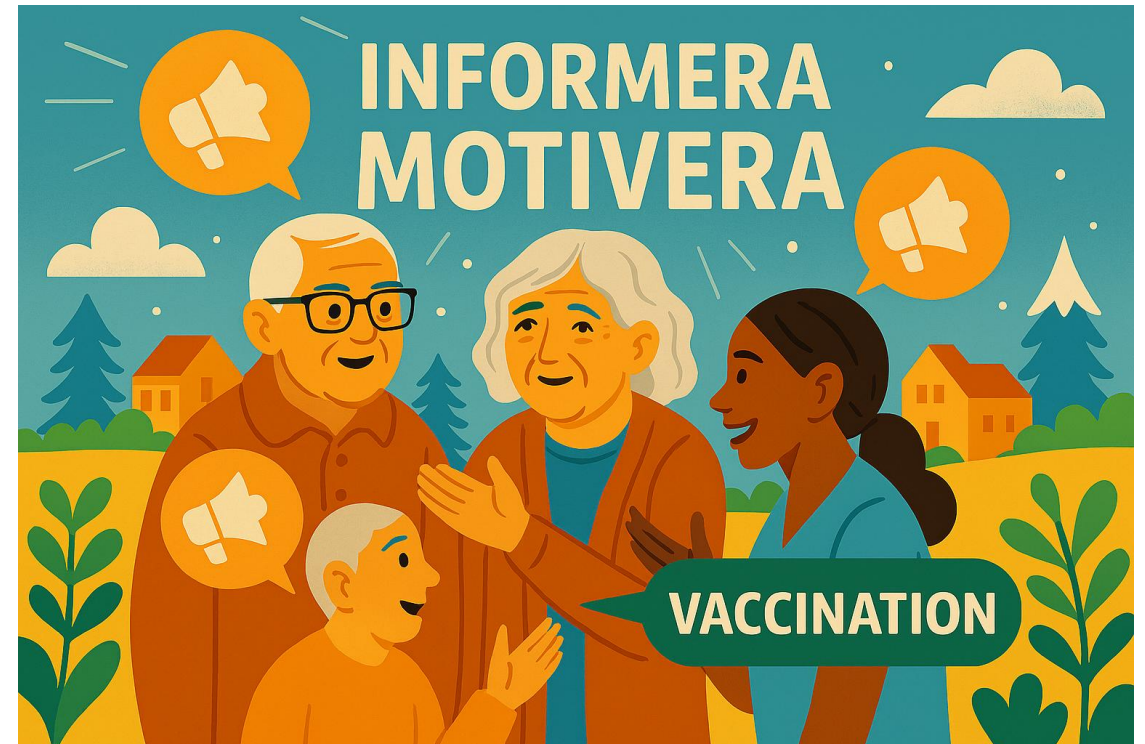

Hur når vi äldre, sköra med hemtjänst?

- En av de mest sårbara grupperna med hög risk för allvarlig sjukdom av covid-19 och influensa är personer som har hemtjänst.
- Det är också den grupp som visat sig vara svårast att nå. Vaccinationstäckningen är högre hos personer på SÄBO och "pigga" äldre som klarar sig själva.
- Kommunerna hjälper till att distribuera vykort med vaccinationsinformation till personer som har hemtjänst
- Kommunal personal hjälper vid behov, förhoppningsvis, till att boka tid för vaccination
- Regionen erbjuder vaccination på flera platser i länet, så att avståndet till vaccinationslokal inte blir för långt.

Sprid budskapet!

- Du som vårdpersonal har en mycket viktig roll genom att **informera** och **motivera** patienter och omsorgstagare du möter till vaccination
- Prata med äldre anhöriga och bekanta om vaccination
- Hjälp till att hitta information om bokning på 1177.se, dela ut telefonnummer till bokningen
- Ta chansen att vaccinera dig själv om du jobbar patientnära
- Skriv ut och sätt upp våra affischer i väntrum, personalrum, andra lokaler där äldre och riskgrupper samlas.

Personalvaccination

Medarbetare som arbetar nära patienter och omsorgstagare som riskerar allvarlig sjukdom av influensa rekommenderas årlig vaccination.

- ✓ **Patientsäkerhet** – minska risken att medarbetare sprider smitta till patienter
- ✓ **Arbetsmiljö** - minska risk att medarbetare blir smittade på arbetet
- ✓ **Minskad verksamhetspåverkan** – kan minska sjukfrånvaron!

Vaccination till medarbetare är frivillig!

Arbetsgivaren (närmaste chef) bedömer vem som arbetar patientnära.

Regionen erbjuder gratis vaccination till sina medarbetare, ofta på arbetstid, många kommuner likaså. Information via chef och intranät om tid och plats. Insatsen blir i november.

OBS! Samma krav på dokumentation som för övriga!

Omtänksam!

**Vaccinerad mot säsongsinfluensa
– för mina patienters skull!**

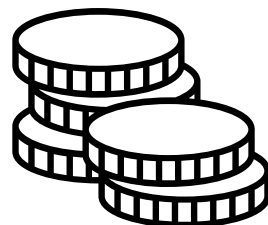
Skydda dig själv och dina patienter genom att vaccinera dig mot säsongsinfluensa. Arbetar du patientnära är vaccinationen gratis och sker i anslutning till arbetsplatsen.

Arbetar du inte patientnära kan du vaccinera dig som privatperson. Du bokar din tid på 1177.se eller genom att ringa 0611-804 00. Mera information finns på 1177.se, scanna qr-koden så kommer du rätt direkt.

 Region
Västernorrland

Avgifter för vaccin

Se avgiftshandboken,
bilaga vaccin!

- Vaccination mot **covid-19 och influensa** är helt avgiftsfri för personer som ingår i de rekommenderade ålders- och riskgrupperna.
- Vaccination mot influensa till vård- och omsorgspersonal är inte avgiftsfri, men bekostas vanligen av arbetsgivaren.
- Friska personer under 65 år (influensa) respektive 75 år (covid-19) som inte tillhör riskgrupp kan vaccinera sig till självkostnadspris (stickavgift + vaccinpris) efter att de rekommenderade grupperna prioriterats (december?). Covid-19-vaccin tillhandahålls fortfarande gratis dock.
- Vaccination mot pneumokocker är helt avgiftsfri för grupper som ingår i det särskilda nationella vaccinationsprogrammet och personer 75+. För 65-74-åringar och övriga rekommenderade grupper tas stickavgift ut, men vaccinet är avgiftsfritt.

Bokning och utförande

- Vaccination mot influensa och covid-19 erbjuds på särskilda vaccinationslokaler i länet av verksamheten för Vaccination och provtagning. Utbud varierar över tid och visas på 1177.se (lista på träffpunkter) och i [Mitt Vaccins bokningsvy](#).
- Bokning av vaccinationstid görs via Mitt Vaccin som nås via 1177.se (utan e-legitimation) eller via telefon **0611-804 00** måndag – fredag kl. 8-16 (lunch kl. 12-13). Se [Boka tid för vaccination i Västernorrland – 1177](#)
- Verksamheten för Vaccination och provtagning ansvarar för vaccination på SÄBO. Ordination sker vanligen av primärvårdsläkare ansvarig för aktuellt boende. Administration av vaccin utförs antingen av vaccinationsverksamhetens personal eller kommunens sjuksköterskor enligt lokala överenskommelser.
- Personer som har hemsjukvård/hemtjänst och inte kan ta sig till en vaccinationslokal ska kontakta sin kontaktperson för möjlighet till vaccination i hemmet. Oklart hur ofta det sker.

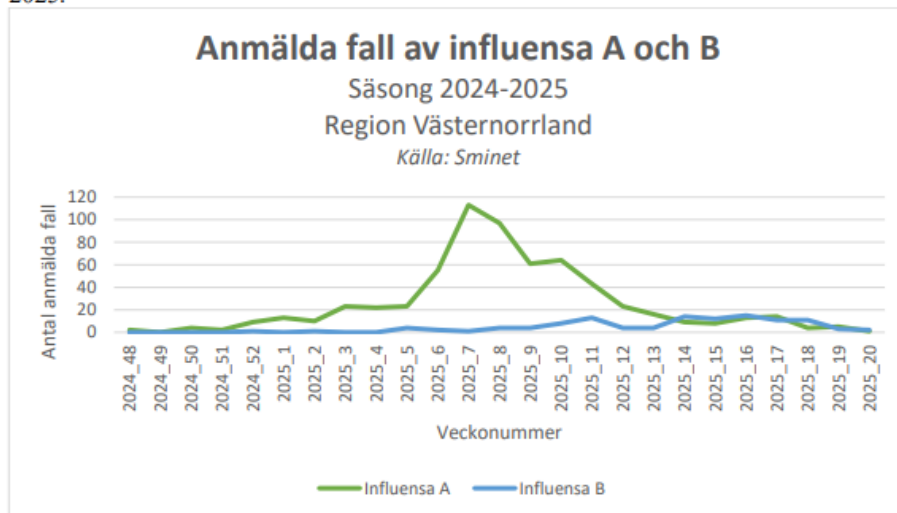
Beställning och dokumentation

- HC/VC, mottagningar och vårdavdelningar kan själva rekvirera influensa- och pneumokockvaccin. Se regionens vaccinationssidor på vårdgivarwebben:
<https://www.rvn.se/sv/delplatser/Vardgivare/Vardgivarwebb/kunskapsstod-och-rutiner/vaccinationer/upphandlade-vacciner/>
- Om behov finns av covid-19-vaccin till **patienter** måste kontakt tas med verksamheten för Vaccination och provtagning, då detta vaccin inte kan beställas i ordinarie flöden.
- OBS! Covid-19-vaccin erbjuds **inte** till medarbetare!
- Alla administrerade doser av influensa- och covid-19-vaccin **måste** registreras i Mitt Vaccin.

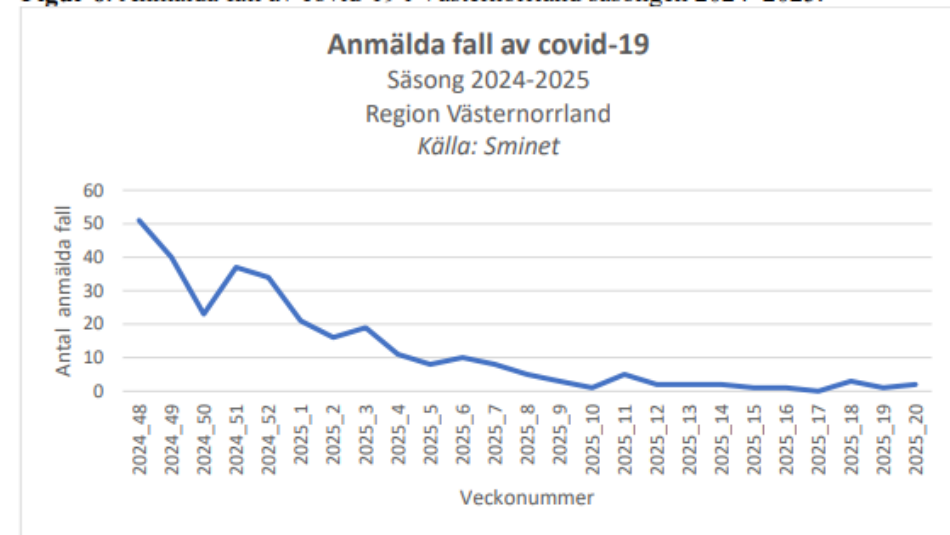
Övervakning smittspridning

- Smittskydd Västernorrland sammanställer statistik kontinuerligt från systemet Sminet, publicerar regelbundna rapporter på regionens intranät under säsong.
- Även belastning på sjukhusvården registreras via systemet Bedlog.
- Folkhälsomyndigheten publicerar veckorapporter för covid-19 och influensa under säsongen.

Figur 1. Anmälda fall av influensa A och B i Region Västernorrland säsongen 2024–2025.

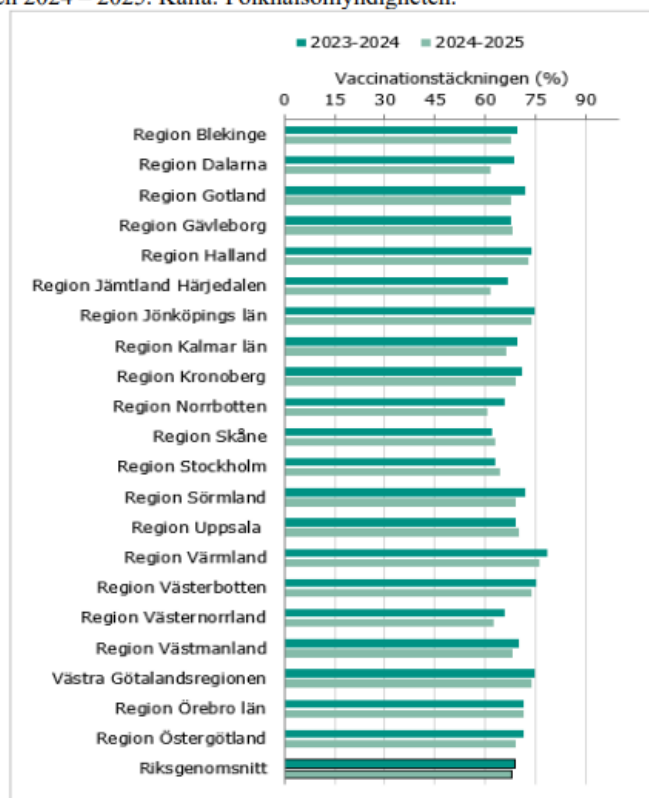

Figur 6. Anmälda fall av covid-19 i Västernorrland säsongen 2024–2025.

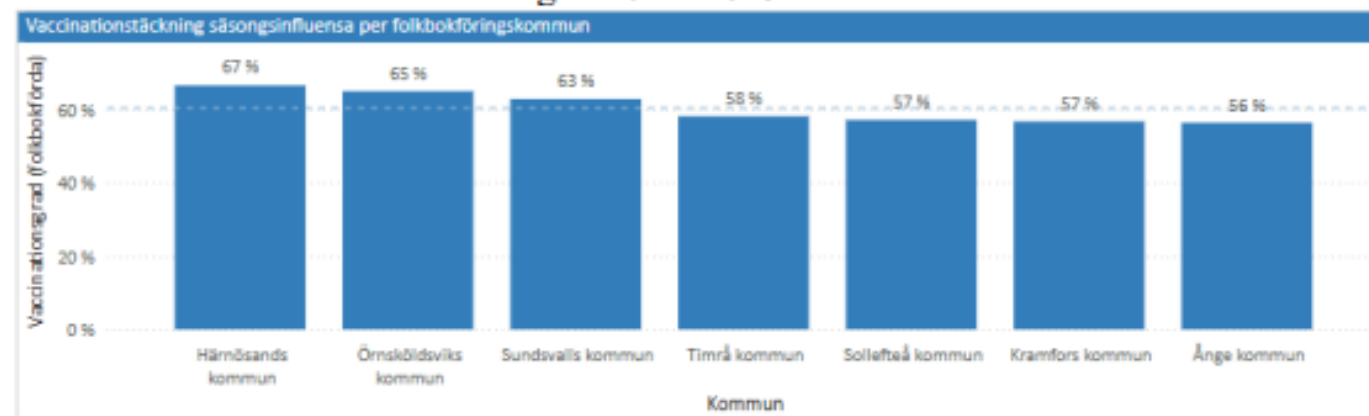
Övervakning vaccinationstäckning

Figur 3. Vaccinationstäckning i åldersgruppen 65 år och äldre per region, 2023–2024 och 2024 – 2025. Källa: Folkhälsomyndigheten.

Västernorrland: 63 %. Rikssnitt 68 %. Mål: 75%.

Figur 4. Vaccinationstäckning (procent) i åldersgruppen 65 år och äldre i Västernorrlands kommuner säsongen 2024–2025.

Vaccinationstäckning för covid-19 i gruppen 65+ blev 65 % säsongen 2024-2025.

Skillnader utifrån listning

Figur 5. Vaccinationstäckning för säsongsinfluensa i åldersgruppen 65 år och äldre utifrån listning på hälso- och vårdcentral i Västernorrlands län säsongen 2024–2025.

Vaccinationstäckning säsongsinfluensa per vårdcentral			
Listad vårdcentral	Antal vaccinerade	Antal listade sista i mån	Vaccinationsgrad (listade)
Premicare Gullänget	1 154	1 648	70 %
Premicare Johannesberg	1 114	1 668	67 %
Premicare Öbacka	1 899	2 849	67 %
Sidsjö	2 184	3 386	65 %
Själövad	1 416	2 222	64 %
Ankaret	2 557	4 020	64 %
Bredbyn	836	1 318	63 %
Domsjö	1 338	2 112	63 %
Granlo	2 149	3 393	63 %
Doktor.se Alnö	991	1 567	63 %
Premicare Ljustadalen	600	961	62 %
Centrum	1 322	2 125	62 %
Gilleberget	1 890	3 063	62 %
Södra Sundet	1 531	2 491	61 %
Bjästa	1 002	1 670	60 %
Doktor.se Sundsvall	887	1 485	60 %
Premicare Söråker	841	1 430	59 %
Kramfors	1 206	2 066	58 %
Höga Kusten	981	1 682	58 %
Matfors	1 016	1 746	58 %
Stöde	521	896	58 %
Doktor.se Njurunda	1 777	3 066	58 %
Husum-Trehörningsjö	931	1 607	58 %
Sollefteå	2 348	4 114	57 %
Ånge	849	1 502	57 %
Premicare Timrå	1 504	2 665	56 %
St Olof	695	1 297	54 %
Fränsta	661	1 236	53 %
Liden	412	777	53 %
Ramsele/Junsele	721	1 398	52 %
Nyland	892	1 821	49 %

Stor variation mellan olika vård- och hälsocentraler.

Från 70 % hos listade på Gullänget till 49 % listade på Nyland...

Provtagning

Influenta A/B, RS-virus och SARS-CoV-2 RNA, Nph-

Ackrediterad: Nej
Kvalitetssäkrad: Ja

Provtagningsmaterial

Flexible Minitip: Blue cap

Nasofarynxprovtagningskit från mole Bioscience med orangefärgad skruvkork, beställs från respektive laboratorium.

Eller provtagningskit BD ESwab Flexibel Minitip flocked blå (art. nr. 1143402 OneMed).

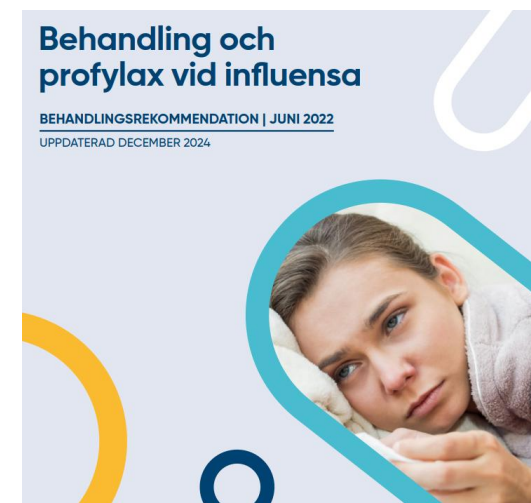
Läs provtagningsanvisningar från Laboratoriemedicin för mer information!

- Provtagning sker på medicinsk indikation vid misstanke om influensa, covid-19 eller RS-virus.
- Kombinationsanalys med PCR-metodik för dessa tre virus. Finns på alla tre sjukhus.
- Viktigt på äldreboende att provta de första fallen för att säkerställa vilken sjukdom det handlar om - möjlighet till behandling och profylax
- På sjukhus viktigt att provta alla med misstänkt influensa, covid-19, RS-virus – för vårdhygieniska åtgärder, samvård, behandling.

Behandling och läkemedelsprofylax

Grupper som rekommenderas behandling och profylax

- Personer över 65 år
  - Gravida, ffa andra och tredje trimestern
  - Vuxna och barn med:
    - Kronisk hjärtsjukdom
    - Kronisk lungsjukdom som KOL och svår astma
    - Andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft, tex extrem fetma, neuromuskulära sjukdomar eller flerfunktionshinder
    - Kronisk lever eller njursvikt
    - Diabetes typ 1 och 2
    - Kraftigt nedsatt immunförsvar pga sjukdom eller behandling
- Vid välgrundad misstanke om influensa kan läkemedelsbehandling påbörjas i väntan på provsvar.
  - Oseltamivir finns på sjukhusens somatiska vårdavdelningar, akutmottagningarna, centrala läkemedelsförrådet i Sundsvall och kan beställas till kommunala läkemedelsförråd. I första hand skrivs recept till ej sjukhusvårdade.

Se [Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation](#)

Utbrott på vårdavdelningar och inom äldreomsorg

- Kontakta regionens vårdhygieniska funktion för stöd och rådgivning
- Hör av er tidigt
- Kontaktuppgifter finns på regionens webbplats eller ring via växeln
- Viktigt att begränsa smittan och bibehålla vårdens kapacitet att vårda patienter med andra sjukdomar
- Möjlighet till profylax mot influensa till exponerade medpatienter/medboende (ordineras av ansvarig läkare).

Ordinationsrätt

- Sjuksköterskors ordinationsrätt för vaccin regleras i två föreskrifter från Socialstyrelsen (HSLF-FS 2018:43 och HSLF-FS 2020:81).
- HSLF-FS 2018:43 ska uppdateras och möjligen kommer en ny version under hösten 2025 – uppdateringar berör vaccination mot HPV och vaccination mot kikhosta till gravida.
- Distriktssköterskor och barnsjuksköterskor* eller sjuksköterskor med likvärdig specialistutbildning får ordinera influensa- och covid-19-vaccin till riskgrupper (barn och vuxna) enligt FoHM:s rekommendationer.
- Sjuksköterskor med **annan utbildning inom kunskapsområdet vaccinationsverksamhet** får ordinera till *vuxna* (från 16 år för covid-19) enligt FoHM:s rekommendationer.
- Verksamhetschef ska bedöma utbildningen för sjuksköterskor som inte är distriktssköterskor eller barnsjuksköterskor och dokumentera sitt beslut. En ny blankett finns för ändamålet på vaccinsidorna på vårdgivarwebben (ifyllbar pdf).

*Genomgått specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar.

Utbildning för vårdpersonal

- Västernorrland har ingen egen **e-utbildning** som kan motsvara kunskapsområdet vaccinationsverksamhet och ge sjuksköterskor behörighet att ordinera vaccin mot influensa och covid-19.
- Y-VAC bedömer att e-utbildning från Region Jönköping län (länk via vårdgivarwebbens vaccinsidor) uppfyller kraven i kombination med denna föreläsning, regional information på vårdgivarwebben och lokala anafylaxirutiner.
- Det finns även uppdragsutbildningar och högskoleutbildningar inom området vaccinationsverksamhet som motsvarar kraven.

Mitt vaccin

- Verksamhetschef ansvarar för att ordinatorer och vaccinatorer kan använda Mitt Vaccin korrekt.
- Behörigheter beställs via IT-självservice.
- Medarbetare i regionen kan hitta information och utbildning via intranätet:
<https://intranat.rvn.se/sv/information-och-arbetsatt/service-och-stod-i-arbetet/support-och-felanmalan/system-och-programvara/mittvaccin/>

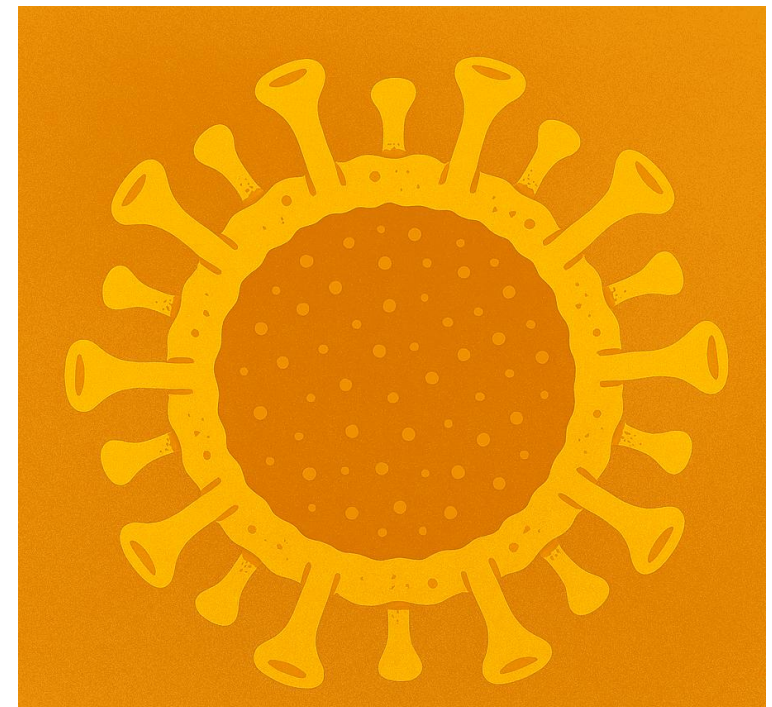
mittvaccin

Vaccination mot pneumokocker

- Pneumokockvaccination erbjuds enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer
- Alla 65+ rekommenderas vaccination vart 5:e år (Pneumovax)
- Olika rekommendationer för medicinska riskgrupper beroende på **ökad risk** eller **mycket hög risk** för allvarlig pneumokocksjukdom
- 75+ och medicinska riskgrupper som ingår i det **nationella särskilda vaccinationsprogrammet** får helt avgiftsfritt vaccin i Västernorrland
- 65+ och vissa andra grupper med ökad risk får avgiftsfritt vaccin, men betalar stickavgift (370 kr). Ingen stickavgift om annan avgiftsfri vaccination ges samtidigt (t ex influensavaccin).
- Vaccination mot pneumokocker kan ges samtidigt som andra inaktiverade vacciner (covid-19 och influensa). Individuell bedömning med beaktande av biverkningsrisker!

Skydd mot RS-virus - vaccin

- Två vacciner är godkända (Arexvy och Abrysvo). Det ena även för passivt skydd av nyfödda barn genom vaccination av modern under graviditeten (Abrysvo).
- Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccination mot RS-virus till alla 75+ och medicinska riskgrupper 60+. Utredning om RS-virusvaccin till gravida pågår.
- Nationell samverkan kring RS-vaccin för äldre och riskgrupper sker inom NT-rådet.
- För närvarande rekommenderar NT-rådet att regionerna **inte** ska finansiera vaccination mot RS-virus.
- Privata aktörer tillhandahåller vaccin mot RS-virus.

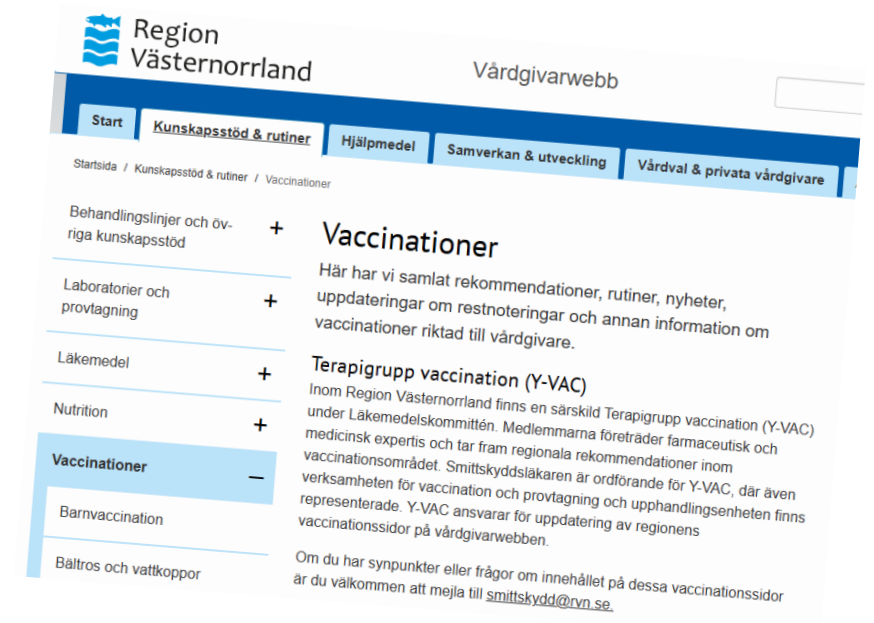

Skydd mot RS-virus - antikroppar

- Barn födda från den 10 september 2025 erbjuds en monoklonal antikropp (nirsevimab, Beyfortus) innan hemgång från förlossnings- eller neonatalvården. Syftet är att minska risken för allvarlig RSV-infektion.
- Beyfortus ges även till barn som har ökad risk för allvarlig RSV-infektion. Dessa barn, som tidigare fått Synagis, hanteras inom specialistsjukvården.
- Beyfortus ges i.m. via en förfylld spruta och skyddar mot allvarlig RSV-infektion i 6 månader.
- Erbjudandet om Beyfortus avslutas för säsongen när Folkhälsomyndigheten bedömer att smittspridningen har avtagit.

Viktiga länkar

- [Rekommendationer om vaccination mot covid-19 \(Folkhälsomyndigheten\)](#)
- [Vaccination mot influensa \(Folkhälsomyndigheten\)](#)
- [Region Västernorrlands vaccinationssidor på vårdgivarwebben \(rvn.se\)](#) Separata sidor om covid-19 och säsongsinfluensa
- Information för allmänheten på 1177.se [Boka tid för vaccination i Västernorrland \(1177.se\)](#)

Tack för idag!

- Hör gärna av er vid frågor eller funderingar!
- OBS! Medicinska frågeställningar om enskilda individer adresseras till verksamheten för vaccination och provtagning eller till kliniskt verksam läkare (primärvård eller slutenvård). Praktiska frågor om vaccination till Vaccination och provtagning. Förvaring, hantering, hållbarhet: Läkemedelsenheten.

Smittskydd Västernorrland

Funktionsbrevlåda (vardagar, kontorstid): smittskydd@rvn.se

Nu kör vi!